

BÅTEN: M/S «Thekla» ble sprengt i filler. Mannskapet på 19 omkom.

GLEMT ULYKKE avdekkes i bok

Av **GEIR FRAGELL**

SKIEN (VG) 19 menn – derav 10 norske varetektsfanger – ble drept da de ble kommandert til å håndtere livsfarlig krigsmateriell og sprengstoff om bord i en båt etter krigen i september 1945.

Ikke en- gang le- dende norske historike- re med krigen som spesi- alfelt har kjent til den dramatiske ulykken utenfor Florø før forfatte- ren av boken «M/S The- klas himmelferd» tok opp temaet.

Ulykken er ikke registrert i de norske offentlige arkiver der hendelser av denne typen naturlig nedtegnes. Historien om de 19 mennenes skjebne forsvant med dem.

Ugifte menn

Det var og er i strid med inter- nasjonal rett å bruke fanger til så risikofylte oppdrag som da gruppen på 19 ble kommandert ut i en båt fullastet med eksplo- siver, for å dumpe alt i havet utenfor Florø 1. september 1945.

Forfatteren, legen Inger Ceci- lie Stridsklev, skriver at leder- ne for den norsk/allierte opera- sjonen plukket fortrinnsvis ut ugifte menn uten forsorgelses- byrde til oppdraget, som alle visste åpenbart var farlig.

– Denne ulykken skulle glem- mes. Det lyktes nesten, skriver Stridsklev i boken.

Endelig fikk de vite...

De omkomnes etterlatte fikk aldri noe dødsbudskap fra lens- mann eller prest. Først 50 år et- ter ulykken ble det holdt en minnegudstjeneste, og en for- sinket begravelse ute på sjøen

der båten og mannskapet ble blåst til himmels.

Dette var den første gudstje- nesten på norsk jord med både

FORFATTER: Legen Inger Cecilie Stridsklev har skrevet boken om ulykken ikke en- gang eksperter på norsk krigs- historie har kjent til.

Foto: ROGER NEUMANN

protestantisk, katolsk og jødisk prest.

Først da, etter 50 år med bort- imot total taushet om ulykken, fikk de pårørende så detaljert informasjon som det har vært mulig å rekonstruere om hva som skjedde og hvorfor ekte- menn, fedre, brodre og sønner ble drept.

Vanlig praksis

SKIEN (VG) Historiker og tidligere hjemmefront- mann Ragnar Ulstein sier det var helt vanlig at fan- ger ble brukt til den type oppdrag som omtales i bo- ken «M/S Theklas himmel- ferd».

– En del oppdrag var pre- get av likegyldighet, in- kompetanse og følelsesløs-

het. Vi må bare prise oss lykkelig over at det ikke skjedde flere ulykker enn det faktisk gjorde.

Generaladvokat Arne Willy Dahl sier at boken om M/S «Thekla» kan gi et bidrag til hvordan vi kan lære av historien, om vi skulle komme i en tilsva- rende situasjon igjen.